

NORDRE FOLLO KOMMUNE
Postboks 3010
1402 SKI

Deres ref.:

Vår ref.:
Sak/dok.: 20/01595-119
Ark.: 326.12

Dato:
02.02.2024

Vedtak i navnesak 2023/198 – Waldemarhøy/Valdermarshøi i Nordre Follo kommune

Statens kartverk har i dag gjort vedtak om skrivemåten av følgende stedsnavn i Nordre Follo kommune:

- **Waldemarhøy** (bruk 133/5)

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

I et e-brev datert 09.06.2023 ba Nordre Follo kommune Kartverket om å reise navnesak for bruksnavnet *Waldemarhøy/Valdermarshøi*. Det har blitt fremmet et forslag i kommunen om at en park får navn etter bruket, men bruksnavnet har hatt flere ulike skrivemåter og er ikke registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR).

Kartverket reiste navnesak i brev datert 28.06.2023. Navnesaken ble reist for å fastsette rett skrivemåte for offentlig bruk. Nordre Follo kommune sendte over de innkomne høringssvarene i brev datert 24.11.2023. Språkrådet ga tilråding i saken i brev datert 14.12.2023.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen at det skal tas utgangspunkt i den nedarvede lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivningsprinsipper for norsk, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd.

I *utfyllende reglar om skrivemåten av norske stadnamn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i SSR fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn. Det skal legges særlig vekt på ønsket til eieren når saken gjelder bruksnavn, og skrivemåten som eieren ønsker, ligger innenfor regelverket.

Skrivemåten av slektsnavn skal ikke påvirke skrivemåten av stedsnavn. Vedtak som gjelder skrivemåten av stedsnavn, får heller ikke følge for skrivemåten av slektsnavn.

Om Waldemarhøy

Uttale: Jf. *Høringssvar* under.

www.kartverket.no

Skrifttradisjon: *Valdemarhøi* (rektangelmåling 1886, 1887); *Valdemarshøi* (matr. 1904, 1950). Skrivemåten *Waldemarhøy* ser ut til å være mye brukt lokalt, blant annet i *Gamle hus i Follo* bd. 2 (2000, s. 72) og *Follominne* (2005, s. 152). Men andre skrivemåter forekommer også, blant andre *Waldemarhøi* (*Skis og Kråkstads historie* bd. 1, 1990, s. 96) og *Valdermarhøy* (*Slektsveven* nr. 2, 2003, s. 1). Nordre Follo kommune har også oversendt dokumenter og kart fra 1888 og utover som har skrivemåtene *Valde(r)mar(s)høi*, *Waldemarhøi* og *Waldemarhøy*.

Waldemarhøyvegen (ØK 1978).

Høringssvar: Ski husflidslag skriver at de alltid har brukt *Waldemarhøy* i både skriftlig og muntlig form, og de ønsker at navnet får denne skrivemåten.

Ski historielag skriver at navnet trolig kommer av at dr. Klaumans kone var av dansk adelsslekt, jf. de danske Valdemar-kongene. Videre skriver de at skrivemåten *Waldemarhøy*- er en innarbeidet skrivemåte, og de foreslår at denne skrivemåten opprettholdes.

Grunneier Nordre Follo kommune anbefaler skrivemåten *Waldemarhøy*. De skriver at skrivemåten synes være godt innarbeidet i lokalsamfunnet i dag.

Tilråding: Språkrådet tilrår skrivemåten *Waldemarhøy*. De skriver at det trolig er det danske kongenavnet som ligger til grunn for bruksnavnet. Ut ifra norske rettskrivningsprinsipper skulle navnet dermed skrives med *V*, jf. Språkrådets liste over historiske navn, men Språkrådet påpeker at skrivemåten med *W* har vært i bruk lenge og er kjent og innarbeidet lokalt. Etter å ha gått gjennom unntaksregelen om å fravike gjeldende rettskrivningsprinsipper, konkluderer Språkrådet med at skrivemåten med *W* er tilrådelig. Videre skriver de at skrivemåten med binde-*s* ser ut til å ha falt vekk, og at sisteleddet må skrives med *y* etter norsk rettskrivning.

Vurdering: Bruksnavnet har hatt mange ulike skrivemåter, men som det blir påpekt i høringssvarene og av Språkrådet, ser det ut til at skrivemåten med *W* og ingen binde-*s* har etablert seg som den innarbeidede skrivemåten lokalt. Vi er enige med Språkrådet om å benytte unntaksregelen i § 4 andre ledd i stedsnavnloven, slik at navnet får en skrivemåte med *W*. Sisteleddet er et allment kjent ord og skal skrives i samsvar med gjeldende rettskrivning. Kartverket vedtar skrivemåten **Waldemarhøy** i samsvar med uttaleopplysningen, den lokale skrifttradisjonen, Språkrådets tilråding og de lokale ønskene.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaket gjøres kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Kommunen oppfordres også til å informere innbyggerne i kommunen, f.eks. med notis i en lokalavis og på nettsidene sine.

Når vedtaket gjelder skrivemåten av bruksnavn, skal kommunen sende melding om vedtaket direkte til eierne av bruket.

Bruksnavn

Vedtak om skrivemåten av gårdsnavn skal som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten av bruksnavn som er identiske med gårdsnavnet, eller der gårdsnavnet inngår som en del av bruksnavnet. Men etter § 5 tredje ledd i lov om stadnamn har eieren rett til å fastsette en annen skrivemåte av navn på eget bruk enn den som følger av § 4 første ledd i loven. Forutsetningen er at hen kan dokumentere at skrivemåten har vært i offentlig bruk som bruksnavn (på offentlig kart, på skilt, i matrikkelen, skjøte e.l.). I så fall må eieren sende krav om det til Kartverket og legge ved slik dokumentasjon. Klageretten for navnet i

andre funksjoner, f.eks. gårdsnavnet, faller da bort. Kartverket er formelt vedtaksorgan også for skrivemåten av bruksnavn fastsatt av eieren.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. Dersom dette vedtaket blir stående uten at det blir påklagd, legger vi derfor til grunn at kommunen vedtar samme skrivemåten i ev. adressenavn og adressetilleggsnavn der navnet blir brukt.

Når det er gjort vedtak om adressenavn og adressetilleggsnavn, skal den vedtatte skrivemåten legges inn i matrikkelen, og adressenavn i SSR vil bli oppdatert fra matrikkelen. Vedtak om adressenavn skal fortsatt sendes til bl.a. Kartverket, jf. § 9 fjerde ledd i forskrift om stadnamn.

Kartverket fører den vedtatte skrivemåten av bruksnavn i SSR, og skrivemåten hentes inn i matrikkelen derifra.

Klage

Vedtaket om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldingen om vedtaket er kommet frem til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldingen skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivningen må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Vennlig hilsen

Helge Dønvold
seksjonssjef

Åsmund Christenson
saksbehandler

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Kopi: SPRÅKRÅDET
Lokalhistorisk utvalg (Ski historielag)

Vedlegg: Tilråding fra Språkrådet